



PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY 2021

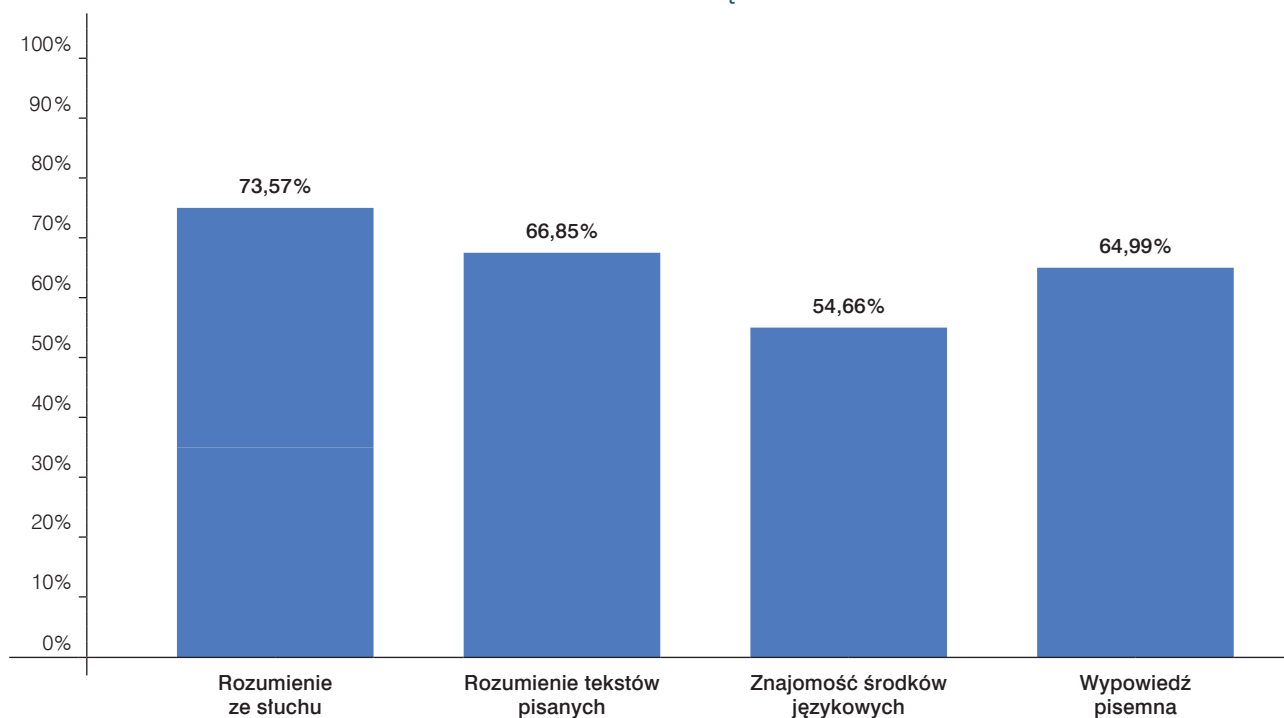
PODSUMOWANIE

POZIOM PODSTAWOWY

Próbny egzamin maturalny wydawnictwa Macmillan Polska został przeprowadzony w dniach 18.01.2021 – 21.02.2021. **Zadania testowe zostały dostosowane do wytycznych zawartych w Aneksie do Informatora o egzaminie maturalnym z języka angielskiego obowiązującym w roku szkolnym 2020/2021.** Próbny egzamin zawierał 10 zadań: trzy sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu, cztery dotyczące rozumienia tekstów pisanych (czytania ze zrozumieniem), dwa zadania na znajomość środków językowych oraz jedno zadanie, w którym uczniowie redagowali własną wypowiedź pisemną. Na poziomie podstawowym wszystkie zadania, oprócz wypowiedzi pisemnej, były zadaniami o charakterze zamkniętym.

W próbnym egzaminie na poziomie podstawowym wzięło udział aż 6792 uczniów. **Średni wynik z całego testu to 66,05%.** Jeśli chodzi o średnie wyniki uzyskane przez uczniów w poszczególnych częściach, przedstawiają się one następująco:

ŚREDNIE WYNIKI POSZCZEGÓLNYCH CZĘŚCI EGZAMINU PODSTAWOWEGO



Z powyższego wykresu wynika, że najłatwiejszą częścią egzaminu okazało się **Rozumienie ze słuchu (73,57%)**. Dobry średni wynik uzyskali uczniowie także za zadania na czytanie ze zrozumieniem (66,85%). Wypowiedź pisemna również uzyskała wynik zbliżony do średniej z całego egzaminu (niepełna 65%). **Najśłabsze wyniki uczniowie osiągnęli w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych (54,66%).**

Średni ogólny wynik próbnego egzaminu jest nieco niższy niż **średni wynik egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym w 2020 roku, który wyniósł 71%** (według informacji zawartych w *Sprawozdaniu z egzaminu maturalnego w 2020*, CKE). Średnie wyniki uzyskane dla poszczególnych części wydają się również mniej wyrównane niż w przypadku zeszłorocznej matury, gdzie uczniowie uzyskali następujące wyniki: Rozumienie ze słuchu: 71%, Rozumienie tekstów pisanych: 72%, Znajomość środków językowych: 69%, Wypowiedź pisemna: 72%.

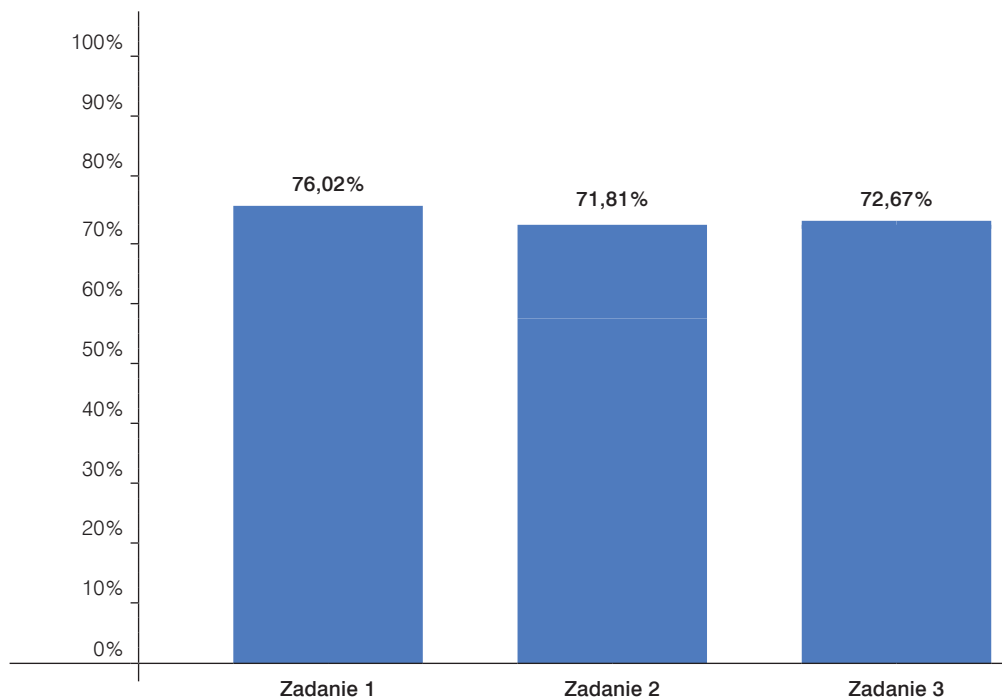


ANALIZA WYNIKÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW UMIEJĘTNOŚCI

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Słuchanie okazało się najprostszą częścią egzaminu, w której średni wynik to aż 73,57%. Najlepiej wypadło **Zadanie 1** (prawda/fałsz), w którym średni wynik to 76%. Pozostałe zadania: **Zadanie 2** (dobieranie) i **Zadanie 3** (wybór wielokrotny) uzyskały zbliżone, wysokie wyniki (odpowiednio 71,8% i 72,7%).

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU



Zadania na dobieranie oraz zadanie typu wybór wielokrotny okazały się nieco trudniejsze od Zadania 1, co z pewnością spowodowane jest samą ich strukturą. **Zadania tego typu zawierają bowiem dystraktory i zahaczenia**, których rolą jest skuteczne zmylenie słabszych uczniów. Przykładowo, w **Zadaniu 3** uczeń wybiera poprawną odpowiedź z trzech podanych:

3.3. *Emma didn't go to Greece because*

- A. *the doctor thought she had a serious health problem.*
- B. *her dog was unwell.*
- C. *she twisted her ankle badly.*

Odpowiedzią prawidłową jest odpowiedź A, lecz pozostałe opcje, czyli dystraktory, są również zahaczone w tekście, co widać we fragmencie skryptu nagrania:

Emma: I was walking my dog and I twisted my ankle.

Jacob: And you had to go to hospital because of that?

Emma: No, but when the doctor looked at my blood tests she noticed that there was something wrong with my heart and blood pressure so she kept me in hospital to see if it was dangerous.

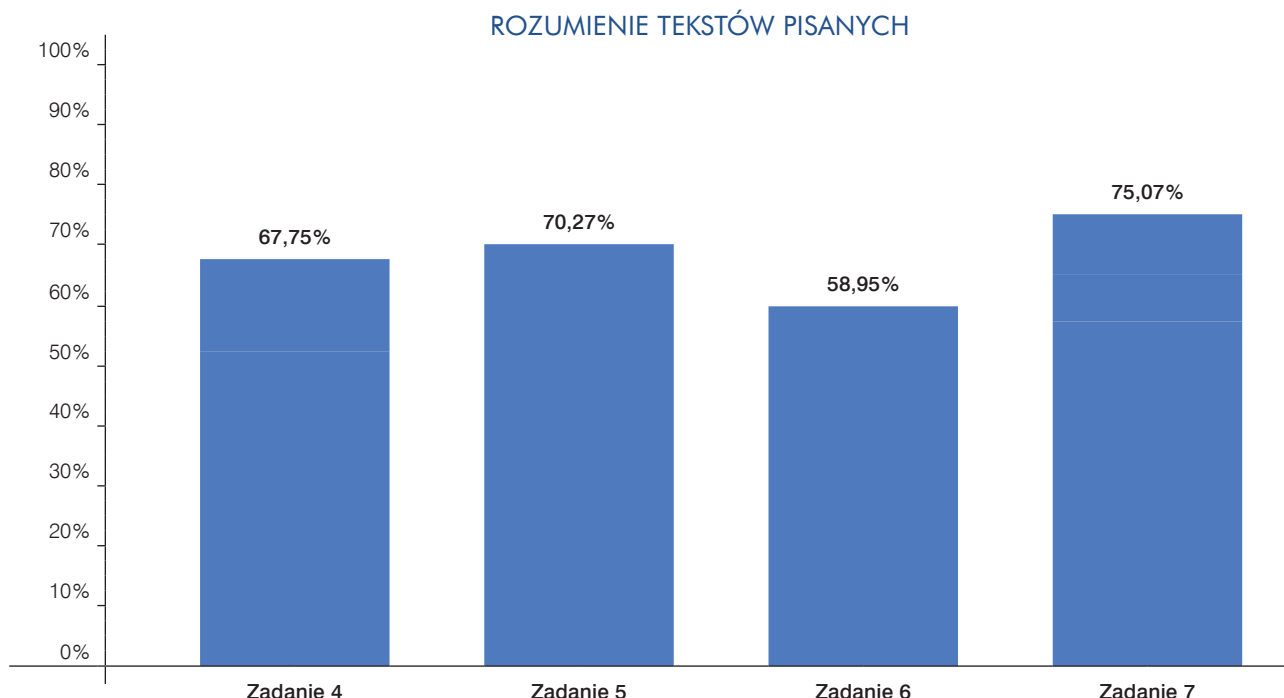
Dla uczniów o słabiej rozwiniętej sprawności słuchania, bądź też tych z mniejszym obyciem testowym, opcje B i C mogą wydać się atrakcyjne, szczególnie jeśli użyte są w nich identyczne sformułowania, jak w tekście, bez użycia parafrazy (np. *I twisted my ankle – Emma didn't go to Greece because she twisted her ankle*).

Mimo potencjalnych trudności płynących z zastosowanej dystrakcji wyniki zadań na słuchanie użytych w próbnym egzaminie maturalnym świadczą o tym, że uczniowie dość dobrze radzą sobie z tego typu zadaniami i są świadomi tego, na co w ich przypadku należy zwrócić szczególną uwagę.



ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Drugim analizowanym obszarem sprawności receptywnych jest rozumienie tekstów pisanych, czyli czytanie ze zrozumieniem. W tej części egzaminu uczniowie uzyskali dość wysoki wynik (**66,85%**), który koreluje ze średnim wynikiem ogólnym. Wyniki w tej części egzaminu były dość wyrównane, co widać na poniższym wykresie.



Najłatwiejszym zadaniem w tej części okazało się **Zadanie 7**. Może to wynikać z tego, że tekst, który uczniowie czytali w tym zadaniu, był dość krótki i opierał się na informacjach ułożonych chronologicznie. Ponadto zawierał stosunkowo niewiele trudnego słownictwa oraz struktur gramatycznych. Uczniowie ewidentnie byli w stanie odnaleźć związki łączące usunięte zdania z resztą tekstu.

W **Zadaniu 4** i **Zadaniu 5** uczniowie uzyskali bardzo podobne średnie wyniki (odpowiednio **67,75%** i **70,27%**). Zadanie 4 to zadanie na dobieranie, w którym potencjalne trudności są analogiczne do tych opisanych powyżej dla Zadania 2, a więc użycie zahaczeń i dystrakcji. Przykładem takiej dystrakcji w Zadaniu 4, w tekście 1, jest mylące nawiązanie do niepoprawnej opcji E. (*Slower means faster*) osiągnięte przez użycie słów *speed up* i *brake* (przy poprawnej odpowiedzi C. *Getting ready for a test*). Zadanie 5 natomiast to zadanie typu wybór wielokrotny, lecz uczniowie czytają trzy krótsze teksty, do których przynależy po jednym pytaniu. Takie rozbięcie dużego zadania na kilka mniejszych jest z pewnością mniej obciążające dla uczniów niż przetworzenie długiego tekstu, do którego ułożonych zostało kilka pytań wielokrotnego wyboru.

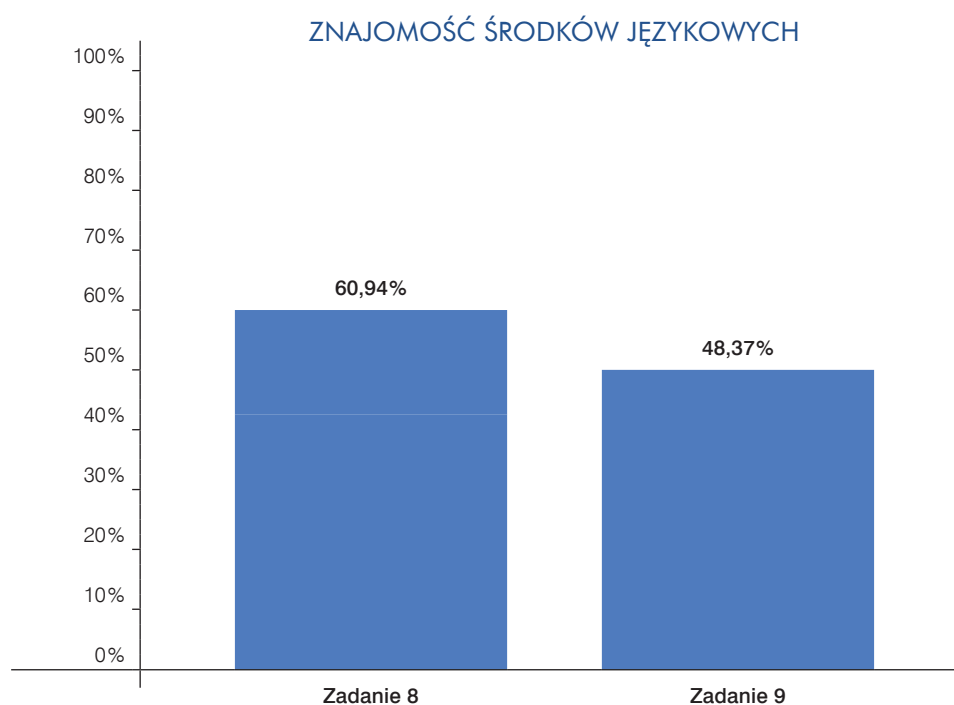
Najtrudniejszym zadaniem w obszarze rozumienia tekstów pisanych, z wynikiem sporo poniżej średniej (niespełna **59%**), okazało się **Zadanie 6**. Jest kilka powodów, które mogły mieć wpływ na ten niższy wynik. Jednym z nich jest fakt, iż **uczniowie pracują na dość długim tekście (najdłuższym w całej części na czytanie ze zrozumieniem), co wymaga koncentracji i rozplanowania sobie zadania w czasie**. Drugim czynnikiem, który mógł przyczynić się do niższego wyniku, jest poziom trudności językowej tekstu i zadania. W samym tekście czytany przez uczniów, mimo jego ogólnej przystępności tematycznej i językowej, pojawiają się trudniejsze słowa, wyrażenia czy też dłuższe fragmenty (np. *apart from the generally liked cinema, pop in, above all*). Również niektóre z pytań wydają się dość wymagające, np. pytanie 6.4., gdzie pojawia się słowo FALSE, a w niektórych opcjach znajdujemy zaprzeczenia: *They don't mind, They don't like*. By odpowiedzieć poprawnie, uczeń musi zatem dodatkowo poprawnie zinterpretować samą treść pytania. Ostatnim szczegółem, który mógł mieć wpływ na wynik, jest tytuł, którym rozpoczyna się tekst. *To each his own... food* jest nawiązaniem do wyrażenia idiomatycznego. Jeśli nie jest ono znane uczniowi, może go to skutecznie wytrącić z rytmu czytania i rozwiązywania zadań.



Planując dalszą pracę związaną z przygotowaniem uczniów do egzaminu maturalnego, należałoby zwrócić większą uwagę na **czytanie dłuższych tekstów, którym niekoniecznie towarzyszyć muszą zadania stricte egzaminacyjne**. Chodzi o to, by rozwijać u uczniów umiejętność dłuższego skupiania uwagi, a także przyzwyczajając ich do przetwarzania tekstów o większej liczbie słów, długość tekstów bowiem w sposób naturalny przekłada się na poziom ich skomplikowania. Ponadto warto w dalszym ciągu ćwiczyć rozwiązywanie zadań typu wybór wielokrotny, zwracając uczniom uwagę na potencjalne pułapki związane z użyciem dystrakcji i ze sformułowaniem samych pytań.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Najniższy średni wynik odnotowany został dla części egzaminu poświęconej znajomości środków językowych (**54,66%**). Należy zauważyć, że wynik ten odbiega najmocniej ze wszystkich części od średniej uzyskanej za cały egzamin próbny, ponadto warto zwrócić uwagę na sporą różnicę pomiędzy tą średnią a wynikiem dla analogicznej sekcji na zeszłorocznej maturze (według *Sprawozdania* CKE, wynik średni za zadania na środki językowe to 69%). W tym obszarze umiejętności językowych widać największą potrzebę wdrożenia działań, które mogłyby skutecznie pomóc uczniom poszerzyć ich zasoby leksykalno-gramatyczne oraz zwiększyć poprawność użycia języka. Wyniki dla obu zadań w tej części przedstawiają się następująco:



Mimo ogólnie dość niskiego wyniku w przypadku części poświęconej środkom językowym zaskoczeniem jest z pewnością dość dobry rezultat dla **Zadania 8** (zamknięte zadanie z luką/wyбір wielokrotny), które wymaga od uczniów wykonania różnych operacji (np. czytania ze zrozumieniem) i wykazania się zróżnicowaną wiedzą leksykalno-gramatyczną. W kolejnym zadaniu na środki językowe, czyli **Zadaniu 9**, średni wynik jest dużo niższy i wynosi **jedynie 48,37%**. Mimo iż jest to zadanie zamknięte (wyбір wielokrotny), aby rozwiązać je poprawnie, należy znać polskie znaczenia różnych struktur gramatycznych, a z tym uczniowie wciąż wydają się mieć problemy. Alarmujące niestety jest to, że **w zadaniu zastosowano podstawowe elementy języka i uczniowie przystępujący do matury nie powinni mieć z nimi problemu**, nawet w produkcji językowej (*there is/there are* czy użycie *for/since* z czasem Present Perfect).

Niski wynik Zadania 9 (ale również całej części na Znajomość środków językowych) wskazuje na to, że należy poświęcić leksyce i gramatyce najwięcej uwagi na ostatniej prostej w przygotowaniach do egzaminu maturalnego. **Skuteczne okazać się mogą zadania na tłumaczenie zdań lub fragmentów tekstów** (zarówno z języka polskiego na język angielski, jak i odwrotnie), **analiza użycia konstrukcji gramatycznych w tekstach**, które uczniowie czytają podczas lekcji, czy też **samodzielne układanie zdań** (lub nawet pisanie krótkich tekstów) zawierających konkretne słownictwo lub struktury.



WYPOWIEDŹ PISEMNA

W tej części egzaminu średni wynik uzyskany przez uczniów to niespełna **65%**. To wynik zbliżony do średniej dla całego egzaminu, choć z pewnością da się osiągnąć jeszcze więcej przy odpowiednim ukierunkowaniu działań w klasie. Jeśli chodzi o elementy oceny wypowiedzi pisemnej, które mogą ulec znaczącej poprawie, z pewnością jest to zakres i poprawność użytych środków językowych. Dość niski wynik uzyskany w sekcji poświęconej znajomości środków językowych, które testowane były za pomocą zadań zamkniętych, sugeruje, że umiejętności produktywne uczniów w tym zakresie są z pewnością na jeszcze niższym poziomie. To bezpośrednio może się przekładać na jakość języka, jakim operują zdający, tworząc własne teksty podczas egzaminu.

PODSUMOWANIE

Wyniki przeprowadzonego próbnego egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym pokazują poziom przygotowania uczniów w zakresie różnych obszarów umiejętności językowych. Przygotowanie to wydaje się najlepsze w przypadku sprawności receptywnych – słuchania i czytania, ponieważ z tymi zadaniami uczniowie poradzili sobie najlepiej. **Warto jednak dalej wspierać uczniów w rozwijaniu tych umiejętności, szczególnie podczas czytania dłuższych tekstów i rozwiązywania zadań typu dobieranie i wielokrotny wybór. Teksty warto też traktować jako źródło języka, który uczniowie powinni przyswoić.** Obszarem wymagającym wciąż najwięcej pracy są bowiem środki językowe, a więc gramatyka i słownictwo. Są one podstawą nie tylko osiągnięcia dobrego wyniku w zadaniach na znajomość środków językowych, lecz także skutecznego radzenia sobie z zadaniami testującymi zarówno receptywne, jak i produktywne sprawności językowe.